

تقریب تاریخ

مرگ نویسنده انگیزشی

۷۸ سال پیش، برابر با دهم مه ۱۹۴۰ میلادی، والتر دایر، نویسنده کتاب‌های خودیاری و انگیزشی آمریکایی در شهر دیترویت به دنیا آمد. «کتاب قلمرو اشتباهات شما» یا عنوان «چگونه شخصیت سالم‌تر بیابیم؟» (در ترجمه فارسی) سال ۱۹۷۶ حدود ۳۰ میلیون نسخه فروخت و جزو یکی از بالاترین فروش کتاب‌ها در تاریخ شد. دایر در سال ۱۹۸۷ به‌عنوان بهترین سخنران ایالات متحده شناخته شد. در سال ۲۰۱۱ مجله Watkins Magazine وین دایر را سومین انسان معنوی تأثیرگذار در دنیا معرفی کرد. «لوح و محدودیت» یکی دیگر از آثار دایر است.

غروب ایرج زهری

شش سال پیش، برابر با بیستم اردیبهشت ۱۳۹۱ خورشیدی، ایرج زهری، نمایشنامه‌نویس، منتقد و کارگردان تئاتر ایران در شهر بوخوم آلمان درگذشت. زهری دهه‌ها اثر نمایشی را به زبان فارسی ترجمه و منتشر کرده است، از جمله نمایشنامه‌هایی از: گنورگ بوشنر، برتولت برشت، ارنست تولر، آگوست استرنبرگر، داریو فو، هاینر مولر، کارل فالنتین، ژان تاردیو و... بیشتر این آثار در ایران توسط «تشرقره» و ناشران دیگر منتشر شده‌اند. اسلاومیر مروژک، نمایشنامه‌نویس برجسته لهستانی و فرناندو آرابال، درام‌نویس نامی اسپانیایی، حق ترجمه آثار خود به فارسی را به ایرج زهری واگذار کرده بودند.

خاموشی شاعر کودکان

۱۹ سال پیش، برابر با دهم مه ۱۹۹۹ میلادی، شل سیلورستان، نویسنده و شاعر آمریکایی در فلوریدادرگذشت. سیلورستان از کودکی استعداد خاصی در نقاشی و نوشتن داشت. خودش بعدها در جایی می‌نویسد که این دو کار، نقاشی و نوشتن تنها اموری بودند که در آنها موفق بود. معروف‌ترین آثار سیلورستان آثاری است که او برای کودکان نوشته است؛ هرچند آثار او در گروه سنی و مخاطب خاصی نمی‌گنجد و بسیاری از آثارش محبوبیت قابل توجهی در بین بزرگسالان دارد. «فلاکادایو، شیرینی که جواب گلوله را با گلوله داد» یکی از آثار معروف او است.

قاب کوچک

ریچارد برایتان، نویسنده و شاعر معاصر آمریکایی را در ایران بیشتر با رمان «صد قزل آلا در آمریکا» می‌شناسند اما شاید کمتر کسی از علاقه‌مندان فارسی‌زبانان بداند که او از اعضای سرشناس «جینس بیته» (Beatnik) به آن دسته از هنرمندان آمریکایی اطلاق می‌شود که اواسط دهه پنجاه به سیاست رادیکالی و موسیقی هیپ‌هاب توجه داشتند. مرکز آن‌ها در نیویورک و سانفرانسیسکو بود. در کافی‌شاپ‌ها و بارها جمع می‌شدند و شعرهایشان را می‌خواندند و بحث می‌کردند و با موسیقی «جاز» سیاه‌پوستان سرگرم می‌شدند. بسیاری از منتقدان این نظر را دارند که پیروان سانفرانسیسکو این مکتب خدمت بیشتر به تعریف خط و مشی‌های این جریان کردند. به ویژه در زمینه‌های مرتبط با ادبیات. آن‌ها در برابر نظام‌های خشک و خشن جامعه مقاومت می‌کردند و با پوشیدن لباس‌های پاره‌وار و رفتار و گفتار غیرمتعارف بی‌زاری خود را از جامعه نشان می‌دادند. شاعران نسل بیت تلاش می‌کردند شعر را از تعصبات آکادمیک و قوانین خشک آن آزاد کنند و آن را به خیابان‌ها و میدان‌ها ببردند. ریچارد برایتان از اعضای جینس بیته در ۲۵ اکتبر ۱۹۸۴ میلادی با انفجاری شکاری کالیبر ۴۴ خود کشته شد.

دریچه

دگرگون شدن
بامار سل پرست

«این کتاب را بخوانید. من سال‌ها پیش خواندم شاید پنج یا شش سال پیش از مارسل پروست هم چیزی نخوانده‌ام هنوز متأسفانه. این کتاب نقد «زمان از دست رفته» نیست. این کتاب در مورد روابط انسانی و نوستالژی‌های آن تیس‌ت‌ها و روشنفکران زمان کتاب پروست است. در مورد حس و حال نویسنده بودن به شکل پروست در فضای پاریس آن سال‌ها. کتاب را چند وقتی است جلودست گذاشتم تا دوباره بخوانم. طنز جذاب و شیرینی دارد، نکته‌سنج و یاریک‌بین و شوخ است. خواندنش واقعا لذت‌بخش است. می‌دانم.»

متن بالا را با تهیه‌توسلی در صفحه اینستاگرامش منتشر کرده و عکسی از کتاب «پروست چگونه می‌تواند زندگی شما را دگرگون کند» را در کنار آن گذاشته که عنوان کتابی است نوشته آلن دوباتن با ترجمه گلی امامی که انتشارات نیلوفر آن را منتشر کرده است.

بریده‌ای از کتاب: «پروست در خانواده‌های متولد شده بود که هنر اسباب‌خوشی دیگران را فراهم کردن در آن بسیار جدی تلقی می‌شد. پدرش پزشک بود، مردی بزرگ‌جثه و ریش‌پامشخصات ظاهری مردان قرن نوزدهم؛ حالتی مقتدرانه و نگاهی نافذ داشت که همه‌کس در برابرش احساس حقارت می‌کردند و برتری اخلاقی حرفه پزشکی را به بارزترین نحوی بروز می‌داد.»

کتابیسم

نخستین تجربه

کیسه از کتاب‌های کنکور را در دست داشتند، همه اینها برای من تازگی داشت. بعضی‌ها در ازای خرید کتاب و به جای پول کاغذهایی می‌دادند شبیه کوپن، که من تا آن وقت ندیده بودم. وقتی از معلم‌ها سوال کردم، به من توضیح داد که آنها این کتاب است که به دانشجویها برای خرید کتاب داده می‌شود. با خودم فکر کردم دانشجوها عجب آدم‌های مهمی هستند.

همانطور که از کنار غرقه‌ها رد می‌شدم و انبوهی از کتاب‌های رنگارنگ که حتی در خواندن عنوان بعضی‌شان مشکل داشتم را برانداز می‌کردم، چشمم به چند نفری خورد که داشتند کتاب می‌خریدند. تقریباً هم‌سوال بودیم، من هم جرأت کردم و به طرف یکی از غرقه‌ها رفتم و با اعتماد به نفس عجیبی به فروشنده گفتم: کتاب «پله پله تا ملاقات خدا» را می‌خواهم. تازه اسم نویسنده‌اش را هم بلافاصله گفتم تا فکر نکند که من تازه کارم. اما او بلافاصله خنده معنی‌داری کرد و گفت: پسر جان ما این کتاب را نداریم. تازه آن‌جا بود که فهمیدم در نمایشگاه باید بر اساس انتشارات دنبال کتاب باشی. معلم‌مان که متوجه ماجرا شده بود، مرا به غرقه انتشارات علمی برد و همان کتاب را برایم خرید. کتابی با جلد سبزه‌رنگی که با طلایی روی آن حک شده بود «پله پله تا ملاقات خدا».

امیر حسین خواجهی
روزنامه‌نگار

۱۴ سال بود که برای نخستین بار به نمایشگاه کتاب رفتم. معمولاً اولین‌ها خوب به یاد می‌ماند. مخصوصاً اگر آن را با بهترین معلم دوران مدرسه تجربه کرده باشی. آقای «خراطها» معلم دوست‌داشتنی ادبیات و عربی مقطع راهنمایی که سر کلاس به هر پهلانی که کتاب و کتابخوانی گریزی می‌زد، پنجشنبه بعد از زنگ آخر مدرسه، با یکی از همکلاسی‌ها به طرف میدان هفت تیر رفتم. آن سال‌ها ایستگاه تاکسی‌های نمایشگاه ضلع شرقی نزدیک مسجد الجواد (ع) بود. آقای خراطها هم آمد و با هم تاکسی‌های نمایشگاه را سوار شدیم. همه مسیر به این فکر می‌کردم که نمایشگاه چه جور جایی است. ذوق زیادی داشتم. برای اولین بار بود که به نمایشگاه می‌رفتم. حس عجیبی بود از ورودی نمایشگاه تا سالن‌هایی که محل برپایی غرقه‌های ناشران بود. چند دقیقه‌ای پیاده‌روی داشت دیدن دانشجویانی که گله به گله دور جمع شده بودند و با دقت کتاب‌ها را می‌روم می‌کردند. پسرها و دخترهایی که حداقل چندسالی از من بزرگتر بودند، هر کدام چند

حرف روز

گم شده در دایره بسته ترجمه!

امین فرج پور

روزنامه‌نگار

کسی که دل در گروی ادبیات داشته و لذت رمان خواندن به دهشت مزه داده باشد، بعد است برای خود یک سری کتاب‌بالینی یا حتی نویسنده بالینی نداشته باشد. کتاب‌هایی که با پهلانه و بی‌پهلانه سرعش برود و ورقی بزند و چند جمله‌ای بخواند و بگذرد و بگذارد تا فرصتی دیگر که زیاد هم دور نیست. نویسنده بالینی من احمد محمود است. نویسنده‌ای که در سرزمین خودش هم غریب ماند. نویسنده‌ای که نه تن به پاند و دست‌های داد و نه دل به حمایت‌های آشکار و نهان. نه مثل بعضی از نویسندگان، اهل کلاس ناشران زنده‌نگه دارند و نه مثل بعضی‌های دیگر اهل شوق و نمایش‌های رسانه‌ای و سیاسی بازی، که راه و بیراه سرعش بروند و تیر و عکسش کنند. احمد محمود، احمد محمود بود و آتکایش فقط و فقط به رمان‌ها و داستان‌هایش...

داستان یک شهر

حکایت تصویر

و حتی «درخت انجیر معابد». همه این آثار را در ادبیات سرزمینی که کویله‌ها و متوسط‌های جا‌باری قدبلندها نگذاشته‌اند، محک زمان عیارسنجی کرده است. آثاری فاخر با تصویرپردازی‌های استثنایه، دیالوگ‌نویسی درست، روایت هوشمندانه و همه چیز که روی یک اثر داستانی کامل را می‌سازند. داستانی که خواندنش تلفیق لذت‌دهنی ادبیات باشد با هیجان هیمنه سینما. احمد محمود با این چیزها برایم جایگاهی خداگونه دارد. با این همه؛ اما در میان آثار محمود هم «داستان یک شهر» برایم چیز دیگری است. رمانی درجه یک در باره روزهای دلمرده و کسالت‌بار یک مبارز سیاسی تبعیدی که داشتند و فقط و فقط از کودتای ۲۸ مرداد ۳۲ روایت می‌شود. در روزهای دستگیری و تبعید و اعدام افسران توده‌ای، روزهای خشم و ناامیدی روشنفکران. روزهای یأس، فریب و مرگ. احمد محمود داستانی دارد به نام «بازگشت» که جزو آثار مشهور او نیست. داستانی حدود ۲۰۰ صفحه در یکی از مجموعه داستان‌های محمود؛ درباره جوانی که از تبعید بازمی‌گردد و می‌بیند هم‌دوره‌ها و هم‌زمان و همسایگانش همه بار خود را بسته‌اند و فقط و فقط او مانده و از زمان‌های خشک‌شده مبارزه اگر «داستان یک شهر» را خواندید و خوش‌تان آمد - که شگفت‌کنند چنین خواهد شد - بد نیست داستان «بازگشت» را هم بخوانید. اصلاً از آن هم بترسید و بپندید. به همین نمایشگاه واگر هم راه‌تان دور است به نزدیک‌ترین کتابفروشی محل زندگی‌تان و رمان‌های «همسایه‌ها»، «مدار صفر درجه» و «درخت انجیر معابد» را نیز خریداری کنید. باور کنید می‌ارزند. احمد محمود نویسنده‌ای است که خیلی‌بیشتر از جایگاهش می‌ارزد. اگر جبر زبانی و جغرافیایی نبوده، راحت می‌شد او را در قامت یکی از بزرگان ادبیات دنیا تصور کرد. اما هیچ‌گاه از این جبر گریزی نیست و ما همه در دایره ترجمه گم گشته‌ایم...

نگاه

تنها هشتم

یاسر نوروزی

روزنامه‌نگار

«شازده کوچولو» برای آدم‌های جدی نیست. برای بزرگ‌ها نیست. همین‌طور آنها که بزرگ نیستند اما خود را بزرگ می‌پندارند. دقیقا مثل همان «خودبسنی» که هیچ چیزی جز تعریف از شازده کوچولو انتظار ندارد. اصلاً نمی‌شود. «پادشاه» هم همین‌طور بود. هیچ‌کس توی سیسارماش نبود. اصلاً برای او «عرش» مهم نبود؛ «عرش‌داشتن» برایش مهم بود. بعد هم می‌رسد به می‌خوره. شازده کوچولو می‌پرسد چرا غمگینی؟ می‌خواره می‌پاسخ می‌دهد، چون یکسره می‌نوشم. بعد می‌پرسد چرا می‌نوشی؟ می‌خواره در پاسخ می‌گوید، چون غمگینم! «کارفرمای بیچاره هم سه‌درد دیگر گرفتار است. گمان می‌کنم مالک ستاره‌های بی‌صاحب است. چرا؟ چون صاحب‌نارند و از دید کارفرما هر چیزی که صاحب ندارد، مستوجب تملیک است. مثل مرد «فانوس به‌دست»ی که وظیفه خود می‌داند دم به دقیقه فانوسی را در روشنی‌جایی

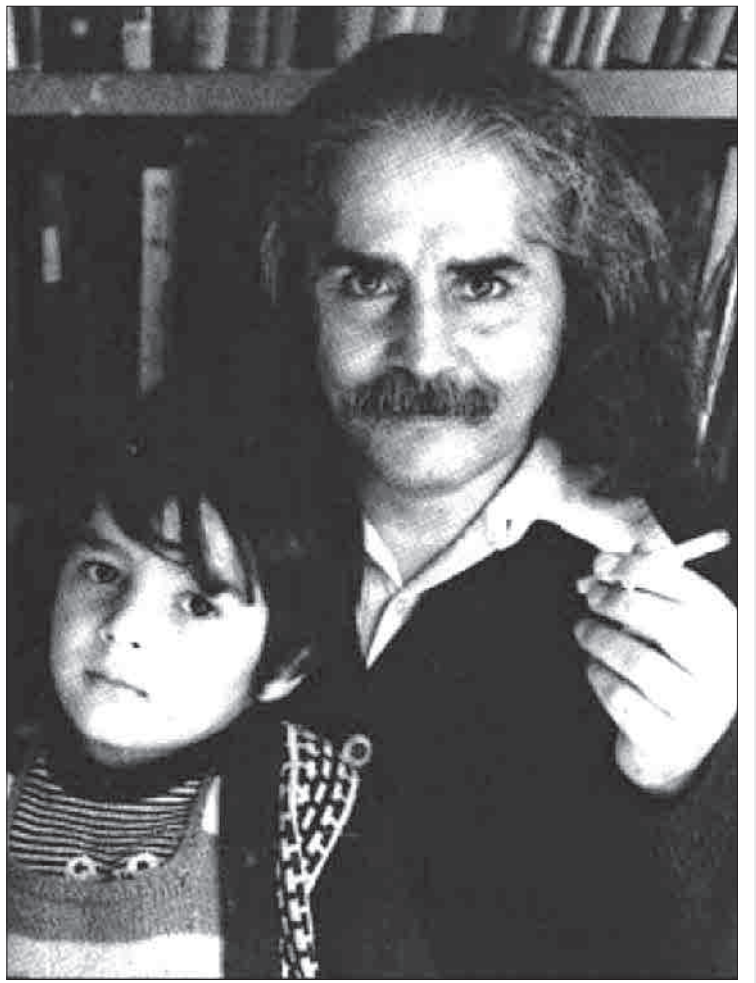

شازده کوچولو

احمد شادلو

فوکوس

اشعار اخوان ثالث زمینه اجتماعی دارند و گاه حوادث زندگی مردم را به تصویر می‌کشند؛ دارای لحن حماسی، آینه‌بخت‌ها ملبات و سنگینی شعر خراسانی و نیز در بردارنده ترکیبات نو و تازه‌اند. اخوان ثالث در شعر کلاسیک فارسی توانا بود و در ادامه شعر نوگر آید. از او اشعاری در هر دو سبک به جای مانده است. هنر اخوان در آمیزش شعر کهن و سبک‌نمایی و سوک او بر گذشته، مجموعه‌ای به وجود آورد که خاص او بود و اثری عمیق در هم‌نسلان او و نسل‌های بعد گذاشت. اشعار اخوان در دهه‌های ۳۰ و ۴۰ خورشیدی روز به روز هنری تحولات فکری و اجتماعی زمان بود و بسیاری از جوانان روشنفکر و هنرمندان روزگار با شعرهای او به نگرش تازه‌ای از زندگی‌شان رسیدند. بر کسی پوشیده نیست که اخوان ثالث در شعران معاصر ایرانی تأثیر عمیق داشته است. شاهکار اخوان شعر زمستان، است. اخوان چهل روز پس از بازگشت از خانه فرهنگ آلمان در چهارم شهریور ماه سال ۱۳۶۹ در تهران از دنیا رفت. او را در توس در کنار آرامگاه فردوسی به خاک سپردند.

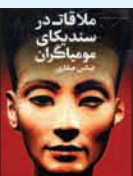
پیشخوان

زندگی آسان است، نگران نباش

نویسنده: آبنس مارتن لوگان
مترجم: ابو الفاضل الله‌دادی
انتشارات: به‌نگار
قیمت: ۱۵ هزار تومان
رمان «زندگی آسان است، نگران نباش» در واقع ادامه کتاب «آدم‌های خوشبخت کتاب می‌خوانند و قهوه می‌نوشند» است. در رمان «زندگی آسان است، نگران نباش» هم همان شخصیت‌های رمان «آدم‌های خوشبخت» حضور دارند و وارد داستان تازه‌ای می‌شوند که سرنویشت شخصیت‌های کتاب قبلی را کاملاً برای خواننده روشن می‌کند. با این حال، کتاب کاملاً مستقل از اثر قبلی است، ولی شخصیت‌های داستان همگی آشنا هستند و از دل کتاب «آدم‌های خوشبخت» بیرون آمده‌اند.

ملاقات در سندیکی مومیگران

مولف: عباس صفاری
انتشارات: ثالث
قیمت: ۲۰ هزار تومان
عباس صفاری، شاعر سرشناس ایرانی است که این بار کتابی با داستان‌های کوتاه به بازار روانه کرده است. از متن کتاب: «تا زنده بودم تمام بسنگ‌گلم می‌دانستند که بر حسب عادتی در برننه با دو بالشت می‌خوابم. با دو بالشت زیر سر در هر شرایطی و در هر جا و مکانی می‌خوابتم. مثل نوزادی که شیشه شیرش را تازه تمام کرده باشد راحت به خواب بروم. در ارتباط با مایقی وسایل خوابم اما وسوس چندان نمی‌دانستم. فرقی نمی‌کرد روکش بتوی زیر اثرش باشد یا لحاف پر. به تشک و زیراندازم نیز توجه چندان نمی‌داشتم.»

هنر خوب زندگی کردن

نویسنده: رولف دوبلی
مترجم: عادل فردوسی‌پور
په‌زاد تولکی، علی‌شهرزاد
انتشارات: چشمه
کتاب «هنر خوب زیستن»، ۵۲ پیشنهاد کاربردی برای رسیدن به آرامش، ثروت و موفقیت را عرضه می‌کند. از روزگاران قدیم، انسان‌ها همواره از خوشدن پرسیدند معنای داشتن یک زندگی خوب چیست؟ اجزای تشکیل‌دهنده یک زندگی خوب چه هستند؟ نقش تقدیر در این میان چیست؟ نقش پول چیست؟ آیا چگونگی برخورداری از یک زندگی خوب پرسشی ذهنی یا مربوط به در پیش گرفتن نگرشی خاص است یا این که مقصود از آن رسیدن به هدف‌های مشخصی در زندگی است؟

مزخرفات فارسی

مولف: رضا شکراللهی
انتشارات: ققنوس
قیمت: ۹۵۰۰ تومان
«مزخرفات فارسی» گزیده‌ای است از یادداشت‌های رضا شکراللهی، بخشی از مقدمه کتاب. «آن چه در این کتاب می‌خوانید گزیده‌ای است از یادداشت‌هایی که طی چندین سال در برخی روزنامه‌ها و رسانه‌ها منتشر شده است. یادداشت‌هایی کوتاه که جنبه آموزش عمومی دارند و در آنها کوشیده‌ام، بدون وارد شدن به مباحث تخصصی، برخی طرف‌زبان فارسی روزمره را به زبان ساده و با کمی چاشنی طنز بیان کنم. توجه‌تان را به زبان فارسی که به فکر کردن به واژه‌ها و اصطلاحات و نیز نگارش پاکیزه و شیوا مهم‌ترین هدف من در این یادداشت‌ها بوده است.»